

GROPS ECOLOGISTES SAGEN D'ARTURAR ES ÒBRES D'AMPLIACION DE BAQUEIRA-BERET

Es grops ecologistes DEPANA e IPCENA anoncièren ager era sua intencion de paralisar es òbres d'ampliacion dera estacion d'esquí de Baqueira-Beret, que provocarien, ath conèisher des ecologistes, un impacte plan negatiu sus era natura d'ua part d'aguest airau. IPCENA e DEPANA an començat un procès contenciós administratiu contra era Comission d'Urbanisme de Lhèida, per concession irregulara d'òbres.

Lluís X. Tolrà, avocat de DEPANA e IPCENA, exprimic eth sòn optimisme en repòrt ath procès contenciós, dempús de recèber ua citacion entà aué, quan se decidirà se se paralise es òbres de construccion. Tolrà se felicètèc pera rapidesa deth procès d'urgència, "qu'a arthenhut arturar es proposits dera empresa constructora, d'executar eth projècte tamb ua simpla licèn-

cia d'òbres provisionau". Tolrà anoncièc que tanben estúdien presentar ua denúncia contra eth director generau d'Urbanisme, qu'autorizèc era construccion des naues òbres, sense un estudi d'impacte ambientau prèvi. Un des nauis telesères que Baqueira-Beret SA vò bastir, afècte ua part deth lhet dera Noguera Palharsa incluida laguens deth PEIN (Plan d'Espacis d'Interès Naturau), per çò que per lei l'obligue a realizar er estudi ambientau.

Segontes Joan Vázquez, un des representants des associacions denonciantes, aguestes ampliacions "demòstren eth vertader objectiu de Baqueira-Beret: ac vòlen tot". Vázquez denuncièc qu'aguesta empresa ja a "repetit" infraccions e agressions contra era natura, "quauqu'ues d'eres an acabat tamb sancions administratiues".

COMUNICAT

DEPANA E IPCENA DENONCIEN IRREGULARITATS ADMINISTRATIUES ENA CONCESSIÓ D'ÒBRES EN BAQUEIRA-BERET

DEPANA e IPCENA denuncièren ager, per irregularitats administratiues, ar Ajuntament de Naut Aran e ara Comission d'Urbanisme de Lhèida, per auer balhat ara companhia Baqueira-Beret SA ua concession d'òbres entara construccion d'un nau telesèra, nomenat Blanheuar, sus era zòna de Beret Darrèr. Aguest nau telesèra se vò començar sense un plan especiau e sense un estudi d'impacte ambientau, maugrat qu'afècte ath PEIN dera Cabeçada Noguera Palharsa-Bonaigua, e qu'era estacion basa se place laguens dera Reserva Naturau Parciau, en concrèt en aiguamòg deth madeish arriu. Eth procediment contenciós administratiu presentat per DEPANA e IPCENA sollicite era suspension cautelara dera autorizacion provisionau des òbres, pr'amor qu'eth procès de concession dera licència ei inusualament diferent as tramits normals. Atau, era Comission d'Urbanisme de Lhèida, en un prumèr acòrd denegauèc eth telesèra en tot demanar un plan especiau entà podé-li dar. Totun, er Ajuntament de Naut Aran a tramitat ua licència d'òbres provisionau, que teoricament

sonque s'adjudique a òbres de caràcter temporau. D'aguesta manèra era Comission d'Urbanisme de Lhèida a rectificat eth prumèr acòrd en tot dar era sua aprobacion e mercant eth tèrme enquiath mes de deseme entà presentar eth plan especiau, quan es òbres ja seràn mès que hètes e en funcionament.

Eth hèt qu'aguest telesèra afècte eth lhet der arriu Noguera Palharsa, que s'includís laguens deth PEIN (Plan d'Espacis d'Interès Naturau) obligue, per lei, a realizar un estudi d'impacte ambientau e a trigar opcions alternatiues entara execucion des òbres, eth quau, obviament, non s'a presentat pas. Entara bastissa deth telesèra de Blanheuar i a alternatiues ara presentada per Baqueira-Beret SA que non maumeten er aiguamòg der arriu e permeten acorropar es bastiments des servicis en ua zòna ja aucupada.

Baqueira-Beret SA ei ua empresa que reiteradament a hèt infraccions e agressions ara natura, quauques d'eres an acabat tamb sancions dera administracion, com ei eth cas dera construccion d'ua restanca illegau en barranc de Molins o eth restanca de lacs verges de nauta montanha, com er estanh deth Clòt der Os -en 1996- o eth de Bacivèr -en 1990-, eca. Totun, nauament, e tamb eth consentiment dera administracion qu'ac vò tornar a hèr.

DEPANA e IPCENA
Barcelona, 28 de junhsèga de 1999

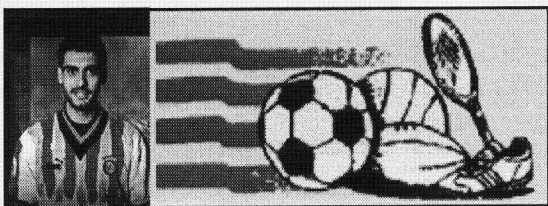
ERA CREACION DE SELECCIONS ESPORTIUES CATALANES RECEP ERA APROBACION DETH PARLAMENT

Eth PP siguec er unic partit que s'oposèc ara proposicion de lei

A compdar dera iniciativa populara, qu'amassèc lèu miei milion de firmes, a arribat enquiath Parlament catalan era proposicion de lei de creacion de seleccions esportives catalanes, que s'aprovèc ager. D'aguesta manèra se daurís era possibilitat entà Catalonha de participar tamb equips pròpris en competicions internacionaus. Era proposicion siguec aprovada en un plen extraordinari, tamb era soleta oposicion deth PP. Entà esvitar qu'eth Govern presente deuant deth Tribunalau Constitucionau ua recors com ac hec contra era lei basca der espòrt, CiU, ERC e IC-EV acordèren substitusir es expressions deth tèxte originau sus

era participacion en "competicions internacionaus o estataus" per "competicions supraautonomiques". Era lei aprovada ager includís ua

esmena, ara quau s'oposèren PP e PSC, que ditz qu'es clubs an de facilitar era assistència entàs convocatòries des esportistes seleccionadi e que considère esportistes catalans "as que son neishudi en Catalonha e as qu'an aquerit eth vesiau civiu en aguest territòri". Eth conselhèr de Cultura dera Generalitat, Joan Maria Pujals, remerquèc eth hèt qu'aguesta lei "lheue era barralha qu'empe-

die a Catalonha auer representacion oficiala en competicions internacionaus". Eth plen deth Parlament tanben aprovèc eth projècte de lei dera jurisdiccion esportiva e de modificacion dera lei der espòrt de 1998, que prevèc era creacion deth Tribunalau Catalan der Espòrt, deth Conselh Catalan der Espòrt e dera Comission Antidopatge de Catalonha.

ETH PARLAMENT CATALAN APRÒVE ERA PRUMÈRA LEI EN ESTAT SUS CANS PERILHOSI

Eth Parlament de Catalonha aprovèc ager per unanimitat era prumèra lei en Estat sus *tinença* de cans consideradi potencialment dangierosi, qu'entrarà en vigor d'aci a tres mesi. Includís ua lista d'onze races dangieroses, e tanben sancions de 10.000 enquia 5 milions de pessetes as proprietaris d'aguesti animaues qu'incomplisquen era lei. Eth tèxte aprovat, que compdèc tamb ua abstencion per error d'un des deputats, considere cans potencialment dangierosi aqueri

qu'agen presentat episodis d'agressions a persones o a d'auti cans, aqueri que se premanissen tar atac e defensa e qu'apertien as races: *bull-mastif*, doberman, dòg argentin, dòg de Bordèu, fila brasilenc, mastin napolitan, *pit bull*, presa canari, *rotweiler*, *staffshire* e tosa japonés. Aguesta lista de races se revisarà periodicament. Eth premaniment d'atac e defensa demore reservat a cans amiadi entà vigilància e guàrdia d'empresas de seguretat e còssi de seguretat. Toti aguesti cans

qu'an d'anar pera via publica, transpòrts publics e lòcs d'us public estacadi e tamb morralhon, e jamès portadi per menors de 16 ans. Ath delà, les cau registrar en cens municipau corresponent, en tot especificà-ne era raça e d'autes possibles circumstàncies sus era sua perilhositat. Entà auer aguesti cans serà de besonh contractar ua assegurança de responsabilitat civiu que curbisque era indemnizacion des maus qu'aguesti animaues poguen provocar a persones o a d'auti animaues.

8au FESTIVAU DE GERM-LORON

Vos presentam es actes previstis tath dia d'aué d'aguest hestau que se celèbre d'ençà de deluns en Lodenvièla, ena vesia val de Loron.

cubèrta deth patrimoni dera val de Loron.

Comunicacion sus eth romanic e eth barròc, d'Alem Surre Garcia.

Trobada e debats sus "Patrimòni, memòria, transmission e creacion", laguens dera quau, "Enguarda des joeni sus er auviatge culturau en País Basc", per Jacques Larre e Panxoia Etchegoin (Institut Culturau Basc). "Era memòria en marcha", a cargue de Michel Ducom.

9.30 **Itinerància e tròci d'istòries**, en tot seguir er arriu Nèsta enquia Arrò, tamb era animacion de Jean-Luc Morinière (istorian e escrivan). Mémoires des Vallées e es musics Tùsto Bùfo.

12.00 **Mercat d'Arrò tamb charanga**, tamb Tùsto Bùfo.

14.00 **Activitats e talhèrs tara mainadèra** (circ, arts plastiques...), e **gran jòc** sus eth tèma "Invitacion tath viatge".

15.00 **Itinerància e tròci d'istòries**, tamb era visita tàs glèises d'Aneran, Camors e Sant Calixte; circuït des-

17.00 **Clausura deth gran jòc, hèsta dera mainadèra.**

17.30 **Espectacle Impressions de viatge**, pera companhia Nùba.

19.30 **Apéro Swing** tamb Tùsto Bùfo.

21.30 **Net des joeni compositors**, tamb es grops Easy Going Project, Equidad Barès/Les Arbres, Zoom Zeup e Urban Mood.

Ilustrissim Senhor Rector, claustre de professors, autoritats, amics. En escadences com aquesta, çò de primèr que li correspon ar interessat qu'ei balhar es gràcies. Arregrair era reconeishença e arregrair tot eth suen qu'acompanhe aquest reconeishement. Mautrat que dempús m'agradarie esclarir dues causes entad açò qu'ei as merits dera distincion. Voi deishar clar que non ei cap era mia intencion portar era contrària ne trèi-me merits; d'açò ja se n'aucupen d'auí. Mès supausi que coïncidiràn tamb jo en qu'un òme, en defensar es drets umans non hè sonque actuar en defensa pròpria. E en repòrt a çò que hèsqui e com ac hèsqui, me cau cohessar -sense voler provocar era enveja d'arrés- que sò un òme que gaudís deth privilegi d'auer un mestier que le hè èster erós. Que sò erós tamb eth mèn mestier; hèsqui çò que m'agrade hèr. E, ath delà, m'aplaudissen. E constantament qu'ac nòti. Nòti qu'era gent m'estime; per hèr çò que hèsqui, per hèr çò que m'agrade hèr. Açò, amics, mès qu'un merit qu'ei ua sòrt. Ei ua benediccion deth cèu. A estat aquest ofici d'escriuer e cantar eth que m'a permetut caminar eth mon; coneishé-lo d'a pròp e participar en dirècte de totes e cadua des possibilitats qu'era vida m'a balhat. Enes crotzaments que me trobè peth camin tostemp qu'actuè cossent tamb es mèns criteris e era mia consciència, çò que tanpòc non a cap de merit. Hèsqui pròpri çò des auí, simplament peth besonh d'estimar e d'èster estimat. E sagi de coneisher tot aquerò que desconeishi e siguéne part, perque sò plan curiós. Les demani que non entenguen açò com ua modèsta responsa a ua generosa distincion. Jo tostemp è pensat qu'es justificacions cargades de modèstia amaguen pecats mès terribles qu'era madeisha sobèrbia.

Sò encantat tamb aquest reconeishement. Encantat dera vida: m'agrade que me hèsquen punets. Mès que me cau cohessar que non pogui esvitar auer ua sensacion plan curiosa, que supausi que deu èster era madeisha qu'a un mainatge quan li dan un prèmi per minjà-se un gelat. M'enorgulhis qu'ua casa d'estudis com aquesta me prèmie, ne mès ne mens que tamb un doctorat, çò que jamès non arrenhi pera via normal. Creigui que se me veiguessen es mèns pairs en aquest moment, eri que tant patiren quan comencè en trebolós mestier dera musica, deishant eth prometedor futur que m'aufríe era indústria agropecuària venent tractors e insecticides, se senterien reament plan orgulhosi de jo, vedent ath sòn gojat premiat per ua universitat, aquera madeisha universitat pera quau tant lutèren eri entà que jo i podessa accedir. Era universitat generadora de coneishement. Era universitat, essència dera umanitat lucida. Aquesta que siguec, entà jo, de mainatge, un mite. Un orizont desirat e, evidentament, un camin de progrès. Creigui en coneishement com ena colona fonamentau que mos sostie e que mos caracterize positiuament coma espècia. Sonque tamb eth coneishement progressam. Ac hèm individualament e collectiuament. Mès sonque progressam a compdar deth coneishement. E en aquerò, vostés, senhors professors, hèn un papèr fonamentau ena genèsi e en despartiment d'aquest coneishement. Creigui en coneishement com en miellhor des

balsams entà guarir fòrça des maus que patís era umanitat. Un coneishement que mos apròpe tara sapiença o tara bondat, qu'entà jo

son sinonims dera madeisha manèra que pegaria e maldat tanben ne son. Meté-se a defensar es bondats deth coneishement semblarie quauquarren tan pòc de besonh e òbvi com argumentar sus eth besonh de respirar o de neurí-se, maugrat que -a jutjar peth tracte que recep actualament, en qu'es poders publics defensen d'autes prioritats- dilhèu non ne sigue tant.

Atau que profitarè era oportunitat entà trincar ua lança a favor deth coneishement, e ac harè emparant-me non sonque en sòn interès public ne ena importància deth desenvolupament der individu, senon qu'ac harè tanben en tot emparà-me ena sua rendibilitat, perque eth coneishement ei rentable; emparant-me ena sua eficacitat perque eth coneishement qu'ei eficaç. E rendibilitat e eficacitat son dus valors qu'interessen especialament a ua societat capabla de justificar quinsevolha esglaihada tostemp que sigue avalada per exit. Dideria qu'eth coneishement mos ajude a saber coma èm. Mos ajude a descurbir qué mos interèsse e, per tant, qué mos convié. En definitiua, eth coneishement mos ajude a viuer miellhor. Me cau dider qu'eth coneishement ei bon tara salut, çò qu'ei un bon negòci. Eth coneishement tanben mos ajude a saber coma son es auí. A entené-les, a comprené-les, a respectà-les e a

estimà-les. Podem dider qu'eth coneishement ei bon tara convivència, çò que tanben ei un bon negòci. Eth coneishement ei bon entà progressar, entà artèner er exit; un exit sense eth quau semblarie qu'un non ei arren en aquesta vida. Eth coneishement mos ajude a daurir nauí camins personalament e collectiuament; mos ajude a superar es trebucs: podem dider qu'eth coneishement ei bon entara economia, qu'eth coneishement ei bon tara pòcha e aciú arrés non ac dobtè: magnific negòci. Eth coneishement agudize eth grad de civisme des ciutadans e esclarís fòrça des obligacions e drets de cadun en despartiment de responsabilitats e tanben de beneficis. Eth coneishement apregondis era vida democratica, en tot aportar justícia e igualtat. Podem dider qu'eth coneishement ei bon entà crear un teishut social coesionat sense eth quau ei absolutament impossible eth progrès d'un pòble. Negòci. Eth coneishement mos permet tanben coneisher mès e miellhor er entorn, era natura dera quau èm part e dera quau depenem. Podem dider qu'eth coneishement ei essenciau entara suberviença dera espècia sense guastar era qualitat de vida. E mès. Eth coneishement influís enes nòsti desirs e enes nòsti sònis e, per tant, tanben, en nòste destín. Eth coneishement estimule era nòsta curiositat, era nòsta sensibilitat. Eth coneishement ei bon entà artèner ua vida culturalament mès plia, artisticament mès *fertil*, mès ludica e erosa. Eth coneishement, fin finau, qu'ei bon entà viuer en patz, entà aprèner a èster liures e entà créisher sense pòurs.

(contunhe deman)

DETZEES DE FAMILHES DE DJAKOVICA SE MANIFESTEN EN PRISTINA ENTÀ DEMANAR ERA LIBERACION DES SÒNS FAMILHARS

Detzees de familhes vengudes dera ciutat de Djakovica, plaçada en sud-èst de Kosòvo, se manifestèren ager en Pristina deuant dera mission dera ONU (MINUK) entà demanar era liberacion des sòns familhars e amics, en totau 1.500 presoèrs, que se tròben arrestadi en Sèrbia.

Es manifestants, hemnes ena sua majoritat, mostrauen pannèus a on demanauen era liberacion des sòns familhars. Un joen apareishec tamb ròba blanca tacada de sang e tamb es mans simbolicament encadeades. "Demoraram aciú enquia que quauquarrés

mos informe", afirmèc Nura Rushdie, un òme de seishanta ans, eth hilh deth quau siguec arrestat eth passat 10 de mai. "Son en presons sèrbies e sigueren arrestadi entre es mesi de març e mai", declarèc Rushdie, qu'afirmèc que "non n'auem cap notícia d'ençà d'alavetz".

Diuendres passat, lèu mil personas, convocades pera Associacion entara Defensa de Presoèrs Albanesi, se manifestèren entà demanar era liberacion de presoèrs albanesi en Sèrbia.

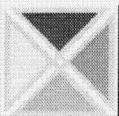
EH SE HIG NAUAMENT ARA DECLARACION INSTITUCIONAU DE REFÚS ARA VIOLÈNCIA DER AJUNTAMENT DE VITÒRIA

Eth representant d'EH ena Junta de Portaveus der Ajuntament de Vitòria, se higeç ager ara Declaracion Institucional de refús ara violència -eth tèxte que siguec aprovat ager enes Junes Generaus- presentada aquest còp per iniciatiua deth PP.

Segontes qu'expliquèc eth baile Alfonso Alonso, ath delà d'aprovar era Declaracion, era Junta de Portaveus s'a comprometut a actuar "de manèra fòrta e decidida entath procès de patz cossent tamb era tolerància, era justícia e era reconciliacion".

Tamb aquest objectiu, e segontes auancèc eth primèr còsso, era Junta de Portaveus s'ammassarà un aute còp era pròplèu setmana entà continuar parlant deth procès de patz. Alonso vò qu'en Vitòria pogue constituí-se aquesta institucion abantes de çò que pogue passar en d'auí lòcs deth País Basc, e confie qu'assumisque "aqueth papèr de modèu enta-

ra patz e era convivència".

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companys.
Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Euròpa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
locau num.5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.
Equip comercial: Ramon Agulló i Teixidor.

AUEM DE BESONH TRADUCTORS-CORRECTORS
TATH NÒSTE EQUIP D'ETH DIARI
TRUCATZ-MOS ATH 973 64 17 72

ETH DIARI

SE JAMÈS T'AS
DEMANAT COM AJUDAR ARA GENT D'ETH DIARI
NON AC DOBTES. HÈ-TE SOSSCRIPTOR
QU'EI AJUDÀ-MOS DE VERTAT
PERQUE AUER SOSSCRIPTORS ARA REPRESENTE
CAPITALIZÀ-MOS ECONOMICAMENT ENTÀ NON
DEPÈNER D'ARRÉS E CONTINUAR SIGUENT UA
PREMSA INDEPENDENTA E PLURAU

SOSCRÍUE-TE AUÉ MADEISH!

Telefon 619294159

SOSCRIPCION

Prètz: 19.720 ptes IVA includit.

Includís: Soscripcion annau
(diari, mès 5 especiaus).

Distribucion en casa o recuelhuda
en quidòsc.

Dehòra dera Val d'Aran
Enviament per corrèu: 7.400 ptes.